

Одеський національний медичний університет
Кафедра загальної практики
Силабус курсу

Сучасні підходи до діагностики та лікування системних васкулітів

Обсяг	4 кредити / 120 годин
Семестр, рік навчання	2 рік навчання, 4 семестр
Дні, час, місце	Згідно з розкладом в аудиторії кафедри загальної практики, вул. Тінеста, 8
Викладач (-і)	Волошина Олена Борисівна, д.мед.н., професор, зав. кафедри загальної практики, Ковальчук Лариса Іванівна, к.мед.н., доцент кафедри загальної практики
Контактний телефон	0487465671
E-mail	zpk2020@ukr.net
Робоче місце	Навчальна аудиторія кафедри загальної практики, вул. Тінеста, 8
Консультації	Очні консультації: четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 Онлайн консультації: четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 Microsoft Teams або через Telegram/Viber

КОМУНІКАЦІЯ.

Комунікація з аспірантами здійснюється через очні зустрічі. У разі переходу на дистанційне навчання комунікація з аспірантами буде здійснюватися за допомогою E-mail та програм: Microsoft Teams, Moodle, Telegram та Viber.

АНОТАЦІЯ КУРСУ.

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сучасні підходи до діагностики та лікування системних васкулітів» є діагностика, лікування, профілактика та реабілітація хворих на дану групу захворювань.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі)

Вивчення навчальної дисципліни «Сучасні підходи до діагностики та лікування системних васкулітів» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на III рівні вищої освіти, а також дисциплін: історія філософії, як методологічна основа розвитку науки, англійська мова у науково-медичному спілкуванні, медична етика та деонтологія, культура мови лікаря (термінологічний аспект, публікаційна активність та наукометричні бази даних), біотичні та медико - правові основи наукових досліджень. У свою чергу, навчальна дисципліна «Сучасні підходи до діагностики та лікування системних васкулітів» формує засади поглибленого вивчення аспірантом наступних спеціалізованих дисциплін терапевтичного профілю (внутрішня медицина, кардіологія, фтизіатрія, гастроентерологія, ендокринологія, загальна практика-сімейна медицина, побічна дія ліків, клінічна фармакологія, клінічне морфологія) та теоретичного профілю (нормальна та патологічна анатомія, фармакологія, гістологія).

Мета курсу

Метою вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні підходи до діагностики та лікування системних васкулітів» є оволодіння комплексом теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, клінічних проявів та діагностичних критеріїв системних васкулітів, знання сучасної лабораторної та інструментальної діагностики та моніторингу перебігу системних васкулітів, міжнародних стандартів лікування, профілактики ускладнень та реабілітації хворих з даною патологією.

Завдання дисципліни:

- формування у здобувачів ступеня доктора філософії системи знань щодо клінічних форм, патогенезу розвитку, сучасної діагностики та лікування системних васкулітів;
- поглиблення у здобувачів ступеня доктора філософії професійних умінь щодо своєчасної діагностики системних васкулітів, лікування згідно до міжнародних стандартів та реабілітації хворих на системні васкуліти;
- надання здобувачам ступеня доктора філософії навичок педагогічної майстерності щодо впровадження в освітній процес результатів наукових досліджень.

Очікувані результати.

За результатами вивчення дисципліни аспіранти повинні

знати:

- Клінічну класифікацію та діагностичні критерії, провідні клінічні прояви системних васкулітів;
- Провідні ланки патогенезу системних васкулітів;
- Основні принципи лікування різних клінічних варіантів системних васкулітів;
- Основні принципи медичної реабілітації хворих на системні васкуліти.

вміти:

- Визначити діагностичний пошук та інтерпретувати результати сучасних методів діагностики;
- Володіти навичками застосування сучасних діагностичних шкал для визначення активності запального процесу;
- Визначити лікувальну тактику та призначити ефективне лікування в світлі сучасних міжнародних рекомендацій;
- Обґрунтувати та призначити багаторівневу медичну реабілітацію, та оцінити її ефективність.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс викладається у формах практичних занять (66 год.), а також – через організацію самостійної роботи аспірантів (54 год.); всього – 120 год. (4 кредити).

Вивчення дисципліни реалізується на основі таких методів навчання:

- за домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні;
- розв'язання творчих завдань;
- бліц-опитування;
- групові дискусії з проблемних ситуацій;
- виконання письмових завдань;
- індивідуально-контрольна співбесіда;
- логічні вправи;
- рольові (ділові) ігри;
- ситуаційні завдання («кейс-метод»);
- проблемний метод навчання, який націлений на формування у слухачів спроможності до діалогу та вміння відстоювати свою власну думку;
- метод навчання «мозковий штурм», який спонукає слухачів проявити творчий підхід і знайти альтернативні методи вирішення запропонованих завдань шляхом вільного вираження думок.

Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Системні васкуліти: епідеміологія, етіологія та основні ланки патогенезу. Класифікація системних васкулітів.

Тема 2. Діагностика системних васкулітів.

Тема 3. Системні васкуліти. Васкуліти з переважним ураженням крупних судин (гігантоклітинний артеріїт).

Тема 4. Системні васкуліти. Васкуліти з переважним ураженням крупних судин (неспецифічний аортоартеріїт).

Тема 5. Системні васкуліти. Васкуліти з переважним ураженням судин середнього калібру (вузликовий поліартеріїт).

Тема 6. Системні васкуліти. Васкуліти з переважним ураженням судин середнього калібру (хвороба Кавасаки).

Тема 7. Системні васкуліти. Васкуліти з переважним ураженням судин мілкового калібру (АНЦА-асоційовані васкуліти).

Тема 8. Системні васкуліти. Васкуліти з переважним ураженням судин мілкового калібру (імунокомплексні васкуліти).

Тема 9. Системні васкуліти. Васкуліти, асоційовані із системними захворюваннями (вовчаків васкуліт, ревматоїдний васкуліт, васкуліт при саркоїдозі).

Тема 10. Системні васкуліти. Васкуліт судин різного калібру (хвороба Бехчета, синдром Когана).

Тема 11. Системні васкуліти. Васкуліт із ураженням одного органу (шкірний лейкоцитокластичний васкуліт, первинний васкуліт ЦНС, ізольований аортит).

Тема 12. Системні васкуліти. Васкуліт із встановленою етіологією (кріоглобулінемічний васкуліт, асоційований з HCV-інфекцією, васкуліт, асоційований з гепатитом В).

Тема 13. Системні васкуліти. Васкуліт із встановленою етіологією (медикаментозно-індукований імунокомплексний васкуліт, медикаментозно-індукований АНЦА-васкуліт, васкуліт асоційований із злоякісними утвореннями).

Рекомендована література

Основна (базова):

1. Внутрішня медицина: Ревматологія: навчальний посібник (ВНЗ післядипломної освіти) / В.Є. Кондратюк, М.Б. Джус Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2017- 272 с.
2. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. / За ред. Проф. Ю.М. Мостового. – Вінниця: «ДП ДКФ», 2019.
3. Шостак Н.А., Клименко А.А. Системные васкулиты: новое в классификации, диагностике и лечении. Клиницист. 2015;9(2):8-12. <https://doi.org/10.17650/1818-8338-2015-9-2-8-12>

Допоміжна

1. Борткевич О. П. АНЦА-асоційований васкуліт - оновлений погляд на ведення пацієнтів /О. П. Борткевич, В. В. Корендович, Г. В. Ярецька //Український ревматологічний журнал. – 2017. – № 2. – С.31-37.
2. Головач І. Ю. Васкулітна нейропатія: проблеми клініко-діагностичної верифікації при системних і несистемних васкулітах /І. Ю. Головач, Є. Д. Єгудіна //Український ревматологічний журнал. – 2019. – № 1. – С.20-29.
3. Головач І. Ю. Діагностика та лікування кріоглобулінемічного васкуліту: що важливо для реальної клінічної практики? [Текст] /І. Ю. Головач, Є. Д. Єгудіна //Сімейна медицина. – 2019. – № 4. – С.20-29.
4. Ватанська І. Ю. Гранулематоз Вегенера і його діагностика в практиці лікаря-пульмонолога /І. Ю. Ватанська, О. С. Оленицька, С. В. Ярцева [та ін.] //Актуальна інфектологія. – 2015. – № 1. – С.82-87.

5. Давіденко К. АНЦА-васкуліти, синдром Гудпасчера: діагностика та лікування /К. Давіденко //Український медичний часопис. – 2019. – Т.2, № 5. – С.3-5.
6. Іванов В. П Особливості перебігу легеневих васкулітів (клінічні випадки) [Текст] /В. П. Іванов, О. І. Афанасюк, Ю. Ю. Шушковська, Е. С. Осядла //Практикуючий лікар. – 2018. – № 1. – С.21-24.
7. Пілецький А. М. Складний диференційний діагноз геморагічного васкуліту у практиці лікаря загальної практики-сімейної медицини: власні клінічні спостереження та дані літератури /А. М. Пілецький, Н. В. Снігир, В. М. Рудіченко [та ін.] //Сімейна медицина. – 2019. – № 2. – С.49-53.
8. Синяченко О. В. Геморагічний васкуліт Шенляйна-Геноха, що розпочався в дитячому і дорослому віці /О. В. Синяченко, Є. Д. Єгудіна, О. Е. Чернишова [и др.] //Український ревматологічний журнал. – 2017. – № 1. – С.44-51.
9. Ходош Е. М. Васкуліти і гранулематоз з поліангіїтом: клініко-морфологічна параллель в питаннях і відповідях. /Е. М. Ходош, С. Л. Грифф //Клінічна імунологія, алергологія, інфектологія. – 2019. – № 8. – С.12-20.

Інформаційні ресурси

1. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. BMJ Clinical Evidence <http://clinicalevidence.bmj.com>
4. Centers for Disease Control and Prevention (CDC) <https://www.cdc.gov/>
5. The Cochrane Collaboration The Cochrane Library <http://www.cochrane.org/>
6. Clinical Knowledge Summaries (CKS) <http://prodigy.clarity.co.uk/>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях відповідно до сформульованих завдань з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності надається перевага стандартизованим методам контролю: усному опитуванню, структурованим письмовим роботам, дискусіям, ролевим іграм, доповідям. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність слухачу виставляються оцінки за 4-бальною традиційною шкалою. Поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих аспірантом (здобувачем) оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад 4,75.

Оцінювання поточного контролю з дисципліни:

Значення оцінки «**відмінно**»: аспірант виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для розв'язання задач, здатен продукувати новаторські способи вирішення проблем, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Значення оцінки «**добре**»: аспірант вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Значення оцінки «**задовільно**»: аспірант здатен оволодіти значною частиною теоретичного матеріалу, але переважно – в репродуктивній формі, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Значення оцінки «**незадовільно**»: аспірант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. До підсумкової атестації допускаються лише ті аспіранти, які не мають академічної заборгованості і мають середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,00.

Форми і методи підсумкового контролю

Підсумковим контролем з дисципліни «Сучасні підходи до діагностики та лікування системних васкулітів» є залік. Оцінка за дисципліну є середнім арифметичним двох складових:

- 1) середній поточний бал як середнє арифметичне всіх поточних оцінок;
- 2) традиційна оцінка за залік.

Отриманий середній бал за дисципліну шляхом його помноження на 40 (отримана оцінка округлюється до цілих) конвертується в оцінку за 200-бальною шкалою, яка, свою чергу, переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою.

Середній бал за дисципліну	Відношення отриманого студентом середнього балу за дисципліну до максимально можливої величини цього показника	Оцінка з дисципліни за 4-бальною шкалою (традиційна оцінка)
4,5 – 5,0	90-100%	5
3,75 – 4,0	75-89%	4

3,0 – 3,7	60-74%	3

Самостійна робота

Оцінювання самостійної роботи аспірантів та здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті, а також на підсумковому контролі.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Завдання необхідно виконувати вчасно згідно дедлайну. За невчасне виконання завдання аспірант отримує незадовільну оцінку. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ» (посилання на положення на сайті університету https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/osvitnij_proces.pdf). Перескладання здійснюється відповідно до затвердженого графіку. Політика щодо академічної доброчесності Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (посилання на положення на сайті університету https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennja-pro_dobrochesnist.pdf) та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача при вивченні освітньої компоненти:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Політика щодо відвідування та запізнень

Для отримання задовільної оцінки обов'язковим є відвідування і робота на аудиторних заняттях. Запізнення аспіранта дозволяється не більше ніж на 10 хвилин.

Мобільні пристрої

На занятті допустимим є користування мобільними пристроями з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії

Під час знаходження в аудиторії мають культивуватися такі цінності: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливість та неупередженість; аргументованість згоди або незгоди з думкою інших учасників дискусії, а також власної думки; шанування гідності особистості опонента/-ки під час спілкування; дотримання етики академічних взаємовідносин.